

OBSAH

Úvod	11
1. Pojem a podstata morální teologie	15
Pojem a předmět morální teologie	15
Vztah mezi dogmatickou a morální teologií	16
Stručná historie morální teologie	17
„Prameny“ morální teologie	20
Písmo svaté	20
Posvátná tradice	21
Učitelství církve	22
Křesťanská morální teologie a přirozená etika	23
Život věřících znovuzrozených v Kristu	24
Všeobecné povolání ke svatosti	25
Horské kázání – „magna charta“ evangelní morálky	26
2. Základ mravního chování	29
Morálka a náboženství	30
Rozdíl a shoda mezi etikou a morálkou	30
Vztah mezi náboženstvím a morálkou	30
Možnost nenáboženské etiky	31
Náboženský původ morálky	32
Člověk je svou přirozeností morální bytost	34
Bůh stvořil člověka tak, aby mohl jednat morálně adekvátním způsobem	35
Další charakteristiky křesťanské antropologie	36
Podstatná jednota lidské osoby	36
Hřích, zavedení nepořádku do Božího řádu	38
Člověk byl vykopen a pozvednut vykupitelskou obětí Ježíše Krista	39

Klíčové pojmy fundamentální morálky	40
Svoboda	40
Svědění	41
Mravní normy	41
Prameny mravnosti	41
Závěr	42
3. Poslední cíl člověka	43
Bůh jako poslední cíl člověka	44
Člověk má zaměřit všechny své skutky na Boha	45
Boží sláva jako poslední cíl celého stvoření	47
Některé způsoby oslavení Boha	49
Charakteristika nadpřirozeného cíle	50
Poslední cíl má mít reálný vliv na lidské jednání	51
Některé současné omyly v chápání posledního cíle	53
Antropocentrismus	53
Materialismus	54
Závěr	55
4. Lidská svoboda	57
Existence svobody	57
Smysl a definice svobody	61
Omezení svobody	62
Svoboda. Pravda. Dobro	64
Svoboda a pravda	64
Svoboda a dobro	65
Svoboda a odpovědnost	67
Svoboda a milost	68
Zásluha, milost a svoboda	70
Svoboda zdokonaluje lidské bytí	70
Závěr	71
5. Svobodné lidské skutky	73
Podstata morálního života	73
Lidské skutky	75

Kritéria, podle nichž se dá určit, že skutek není lidský	78
Chyby v úsudku	79
Vady svobody	81
„Princip dvojího účinku“	82
„Prameny mravnosti“	83
Morální učení nebo koncepce	85
Etický objektivismus	85
Konsekvencialistická a teleologická etika	86
„Situační etika“	88
6. Morální svědomí	89
Velikost svědomí	89
Definice	91
Rozdělení	91
Morální principy	93
Krise svědomí	94
„Svoboda svědomí“ a „svoboda svědomí jednotlivce“	95
„Svědomí“ a „pravda“	96
Výchova svědomí	97
Prostředky výchovy správného svědomí	99
Deformace a degradace svědomí	101
7. Morální zákon	103
Definice zákona	103
Podmínky zákona	104
Druhy zákona	105
Věčný zákon	105
Přirozený zákon	106
Přirozený zákon v etické tradici	108
Pozitivní zákon	112
Nový zákon neboli zákon evangelní	113
Morální principy ve vztahu k plnění zákonů	114
Svoboda, svědomí a zákon	115
Svoboda a zákon	116
Svědomí a norma	117

8. Ctnosti	119
Svatost jako plnost křesťanského života	119
Sjednocení s Kristem skrze ctnosti	121
Definice, význam a dělení ctností	122
Definice	122
Význam	123
Dělení ctností	125
a) Lidské ctnosti	125
b) Kardinální ctnosti	126
c) Božské (teologální) ctnosti	130
9. Hřích	135
Boží dobrota a lidské zlo	135
Hřích v Bibli	136
Příčiny způsobující současnou krizi hříchu	137
Definice a dělení hříchu	139
Definice hříchu	140
Rozlišování hříchů	141
Posuzování hříchů	145
„Základní opce“ a konkrétní skutky	148
Morální principy	149
10. Obrácení hříšníka	151
Důstojnost lidské osoby a vědomí hříchu. Potřeba vykoupení	151
Volání k obrácení	153
Starý zákon	153
Nový zákon	154
Smysl obrácení	156
Nezbytnost asketického boje	158
Svátost smíření a pokání	160
Historie svátosti pokání	162
Podmínky přijetí svátosti smíření	163
Závěr	164
Použitá literatura	165